



**Parlamentul României
Senat**

Adresată: Ministrului muncii și solidarității sociale, Simona BUCURA-OPRESCU
Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
Din partea: Senator Adrian HATOS
Circumscripția electorală: Nr. 5, BIHOR
Grup parlamentar: PNL Senat
Ședința Senatului din data de: 14 noiembrie 2023

Obiectul întrebării: *Acordarea drepturilor bănești și a celorlalte drepturi, de la 1 ianuarie 2024, urmașilor persoanelor persecutate din motive etnice de regimurile instaurate între anii 1940-1945*

Stimată Doamnă Ministru,

Județul Bihor este unul dintre județele din Ardealul de Nord care, în urma Dictatului de la Viena din 30 august 1940, a fost rupt în două, astfel încât dintre cele 426 sate și trei orașe ale sale, localitățile aflate în partea sa nordică (183 de sate și orașele Oradea și Salonta, însumând 305.000 de locuitori) au fost cuprinse în teritoriul cedat Ungariei, în timp ce localitățile amplasate în partea sa sudică, cu cei 204.000 locuitori ai lor, au rămas în Regatul României. Această situație a durat până la reîntregirea sa în 9 martie 1945, după eliberarea Bihorului de Nord din luna octombrie 1944.

Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 13 februarie 2020, stipulează, la art. 1 alin. (1) și (2) și la art. 3, categoriile de beneficiari ai prezentei Ordonanțe. Totodată, la art. 2 este precizat cuantumul indemnizațiilor lunare de care aceste persoane beneficiază, iar la art. 5 sunt enumerate și celelalte drepturi de care aceste persoane beneficiază (asistență medicală

și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor; transport urban gratuit cu mijloace de transport în comun; 6 călătorii dus-întors gratuite, anual, pe calea ferată română, clasa I, cu mijloace de transport auto sau, după caz, cu mijloace fluviale, la alegere; un bilet pe an, gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică; etc.).

Ulterior, Legea nr. 154 din 4 iunie 2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 573 din 7 iunie 2021, a introdus un articol nou - 3^{^1}, potrivit căruia în categoria de beneficiari sunt incluși și urmașii celor prevăzuți la art. 1 alin. (1) și (2) și la art. 3 din OUG nr. 105/1999; de asemenea, legea precizează și cuantumul indemnizațiilor acestora, precum și faptul că acești urmași beneficiază și de drepturile enumerate la art. 5 al OUG nr. 105/1999.

Cu toate acestea, OUG nr. 130 din 17 decembrie 2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1202 din 18 decembrie 2021,

- la art. IX alin. (1), lit. e) precizează că “În anul 2022 se mențin în plată la nivelul acordat/cuvenit pentru luna decembrie 2021 (...) indemnizațiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare”;
- iar la art. XL, alin. (1), precizează că “Prin derogare de la prevederile art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, drepturile stabilite potrivit art. 3^{^1} din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se acordă și se plătesc începând cu data de 1 ianuarie 2023”.

După care, printr-o nouă ordonanță de urgență - OUG nr. 168 din 8 decembrie 2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1186 din 9 decembrie 2022,

- la art. XVIII, alin. (1), lit. e) se precizează că “În anul 2023 se mențin în plată la nivelul acordat/cuvenit pentru luna decembrie 2022 (...) indemnizațiile prevăzute de Ordonanța

Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare”;

- iar la art. XXI, lit. b), se precizează că „începând cu data de 1 ianuarie 2024, drepturile stabilite pentru copiii persoanelor care s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. c) și g) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru copiii prevăzuți la art. 3¹ alin. (1) din aceeași ordonanță”.

În consecință, având în vedere că OUG nr. 130/2021 și OUG nr. 168/2022 au amânat aplicarea Legii nr. 154/2021, lăsând, în ultimii doi ani, urmașii persoanelor persecutate din motive etnice de regimurile instaurate între anii 1940-1945 atât fără pensiile de urmaș, cât și fără celelalte drepturi, vă rog să precizați, Doamnă Ministru:

1. Care este numărul total al persoanelor la care face referire art. 3¹ din Legea nr. 154/2021, pe fiecare județ vizat de prevederile acestei legi?
2. Care este cuantumul total, pe fiecare județ în parte, al indemnizațiilor la care ar fi avut dreptul persoanele prevăzute la art. 3¹ din Legea nr. 154/2021, atât în anul 2022, cât și în anul 2023?
3. Dacă, de la 1 ianuarie 2024, urmașii persoanelor persecutate din motive etnice de regimurile instaurate între anii 1940-1945, vor beneficia de drepturile bănești și de celelalte drepturi, conform Legii nr. 154/2021 și OUG nr. 168/2022?

Vă mulțumesc!

Solicít răspuns scris.

Cu stimă,

Adrian HATOS

Senator PNL

Circumscripția electorală nr. 5 - BIHOR